

Referensförsök i korn

Alf Djurberg, Växtskyddscentralen, Linköping

Årets väderlek gynnade inte svamp-utvecklingen i kornet och heller inte grödans utveckling. Det är därför inte så förvånande att årets referensförsök visar att svampbehandling i korn generellt sett inte var lönsamt.

Referensförsöken i korn L15-4041 som finansieras av regionerna tillsammans med Jordbruksverket, har som syfte att visa vilken lönsamhet vanliga behandlingsinsatser ger under olika år. Därför läggs relativt många små försök ut i fält med normal växtföljd och varierande sorter. De flesta andra försöksplaner riktas i allmänhet till fält där man kan förvänta angrepp på grund av t ex ensidig växtföljd eller känsliga sorter. Årets försök lades ut på nio platser i Mellansverige. Fyra försök i Sveas område, tre i ÖSF-området och två i FiV-området. Försöksplanen innehöll två led med normal behandlingstidpunkt i slutet av stråskjutningen, ett led med en delad behandling och slutligen ett så kallat ”öppet led” som användes till två varianter av en behandling vid axgång. Preparatvalet anknöt till tidigare års försök, men i år byttes Amistar ut mot en annan strobilurin (Acanto) i blandningen med Stereo. Väderleken under året missgynnade både svampangreppen och grödan och därför blev angreppen i de flesta försök mycket svaga. I några försök fanns

det överhuvudtaget inga angrepp. I försöket i Hedemora förekom dock brunfläcksjuka vilket är en relativt ovanlig sjukdom som dock uppträder då och då framförallt i Svea-området. Angreppen graderades och redovisas i tabell 1.

Svaga angrepp ger låga merskördar
Skördenivåerna framförallt i östra Mellansverige visar att även grödan led av torkan och värmen och i vissa fall av sen och svag etablering. Alla försök kunde trots svårigheterna skördas och var också så jämna att de kan redovisas. Merskördarna för behandling är dock små, max 400 kg/ha i försöken. Som snitt ligger merskördarna för behandling under 200 kg/ha. Några säkra skillnader mellan olika behandlingar finns inte i de enskilda försöken. Med de små merskördarna var också lönsamheten svag. Generellt sett var det inga av behandlingarna som var lönsamma. Vid ett spannmålspris på 1,60 kr/kg behöver man ha en merskörd på mellan ca 200 och 400 kg/ha beroende på preparatval, för att behandlingarna ska vara lönsamma. Kvaliteten har inte heller påverkats i någon större omfattning av svampbehandlingarna i dessa försök. Endast tusenkornvikten har en statistiskt säker ökning på knappt ett gram i de behandlade leden.

Tabell 1. Bekämpning av svampsjukdomar i vårkorn. ÖSF-, FiV- och Svea-området 2010, L15-4041

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Skörd, kg/ha										Bek effekt	
			Märsta	Enköping	Västerås	Hede- mora	Eskils- tuna	Vreta kloster	Örebro	Kvänum	Troll- hättan	Medeltal ÖSF och SVEA		Medeltal FiV
Obehandlat			3950	5670	6010	5220	3220	6970	6010	6490	7070	5290	6780	
Acanto Prima	0,75	37-39	+50	+40	+300	+400	+160	+240	+80	+250	-80	+180	+80	59%
Stereo+Acanto	0,4+0,25	37-39	-50	+10	+100	+310	+140	+110	+230	+370	-190	+120	+90	47%
Proline och Acanto Prima	0,2 och 0,75	30 o 37-39	+50	+30	+90	+30	+100	+230	+140	+300	-170	+100	+60	74%
Stereo+Acanto	0,4+0,25	49-51	-60	+60	+160	+120	+160	-160	+200	+240	-150	+70	+40	76%
Proline+Comet	0,2+0,1	49-55												
LSD			ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns	100	ns	37%
Provb			0,87	0,99	0,22	0,08	0,78	0,058	0,054	0,062	0,82	0,03	0,96	0,005
CV			4,9	3,2	2,8	3,9	6,2	2,8	1,7	2,4	3,7	1,8	2,2	49,7
Förrukt			Höstvete	Korn	Höstvete	Korn	Havre	Havre	Korn	Råg	Korn			
Sort			Tipple	Tipple	Tipple	Mitja	Tipple	Gustav	Gustav	Mercada	Quench			
Län/antal försök			BC	BC	U	W	D	E	T	"R"	"R"	7	2	1
Bladfl.sj. angr. i obeh. led blad 2 DC 75-83				0,4%	2,0%					0,2%				
Bladfl.sj. angr. i obeh. led blad 3 DC 75-83				2,4%	5,4%			0,2%			0,9%			
Sköldfl. angr. i obeh. led blad 2 DC 75-83				0,2%		6,6%								
Brunflsj. angr. i obeh. led blad 2 DC 83						7,2%								7,2%
Mjöldagg angr. i obeh led blad 2 DC 85										1,7%				